

CENA 5 GR.

Więści Złotowe

dziennik jubileuszowego Złotu harcerstwa polskiego

Spała, 17 lipca 1935 r.

Nr. 7

PAN PREZYDENT W OBOZIE

Pan Prezydent odwiedza Złot.

fol. Jan Ryś

Pan Prezydent na wystawie.
fol. Jan Ryś

Pan Prezydent daje autografy zuchom. Deszcz pada, więc trzeba papier osłonić czapką.
fol. Jan Ryś

...Mamy Orła Białego, szumiącego nad głowami, mamy tysiące powo-
dów, któremi serca nasze cieszyć możemy. Lecz uderzmy się w piersi. Czy
mamy dość wewnętrznej siły? Czy mamy dość tej potęgi ducha? Czy mamy
dość tej potęgi materjalnej, aby wytrzymać jeszcze te próby, które nas czeka-
ją? Przed Polską leży i stoi wielkie pytanie: czy ma być państwem równo-
rzednym z wielkimi potęgami świata, czy ma być państwem małym, potrze-
bującym opieki możnych?...

JÓZEF PIŁSUDSKI

REPORTER JEDZIE...

Jadę rowerem przez obozy. W jednym ręku mapa, druga żwawo kręci kierownicą i dzwoni, jak opętana, *bo ruch na naszych drogach ogromny*. Szare i zielone mundury, to znów granatowe stroje har-
cerzy polskich z Kanady, ponosowe sukienki harcerzek z Ameryki, oto żółcizna Czechów i Słowaków i drga-
jące życiem grupy Węgrów. Chodzą gromadami lub pojedynczo, uważnie się rozglądają; widać miłe zdziwienie na twarzach: jakto? to wszystko przez nas-
zych synów i ich rówieśnych kolegów zrobione?

Hamuję rower gwałtownie. *Kędy dalsza droga?* Z mapy coś trudno się zorientować?! A! jest druch z opaską na rękę, ten mię poinformuje.

Lecz młody druch czuje się zażenowany. Kręci się i wierci, widać iż wstydził się swej niewiedzy, pragnąłby wyszukać wymówkę; wreszcie znajduje. — Ja nie wiem, druchu, którędy — bo ja jestem ze służby informacyjnej.

Ha, bracie — skoroś na służbie i to informacyjnej, to już trudno od ciebie wiadomości wymagać. To też przywoławszy do życia instynkta starego wygi wędrownika, pędzę dalej przed siebie, dając gazu pedalom.

Przechodnie są bardzo uprzejmi. Kogokolwiek mijam, salutuje — nie wiem, czy to z szacunku dla mej (zgoła niewysokiej) szarży, czy z wdzięczności, że go nie przejechałem swym stalowym rumakiem.

Hallo — a to miły widok: kilkanaście zastępów rzędem a ze śpiewem maszeruje, niosąc na ramionach liny, żerdzie, siekierki, łopatkę. Wracają z *ćwiczeń pionierki*.

Jak wam się wiodło? — wołam w przejeździe: Od tyłu dolatuje mi wesoly śmiech, urywki zdania — ...zbudujemy nową Wieżę Eiffel!...

Drrrrr — rower zaświstał, zażgrzytał od mocnego naciśnięcia pedała, gdy zamował na miejscu. O mało nie stałem się przyczyną *naśle*, a nie *spodziewanej śmierci* dwójga zajętych sobą osób. Ona — oczywiście Lwowianka, a on — kłóżył się nie Węgier. Oskubany już z swych pięknych piórek — stepowej trawy na kapeluszu, płaci jednak pięknie za nadobne i „czendźuje” na potęgę jakies piękne odznaki towarzyski.

Wyminąwszy ich starannie, wołam, odjeżdżając: „Czendi czok!” Kto nie rozumie, niechaj Węgra o znaczenie spyta. Mój Węgier bardzo się moim okrzykiem ucieszył.

Droga wiedzie lasem. Mijam po obu stronach bramki, totemy, maszty, namioty, namioty, namioty. *Obozy urządzone są pomyślowo i różnorodnie*. Od dawnego typu obozów, ustawionych równo

i w rząd, z trawnikami, kłombami, napisami na ziemi — do ciekawych obozów poznańskich — cała skala różnorodnych pomysłów budowniczych, zdobniczych.

Dostrzegam *wyraźny postęp* obozownictwa w porównaniu z Poznańskim Złotem 1929. Uderza mnie *rozwoj puszczaństwa*. Ozdoby wyzły się dawnej pretensjonalności, są proste i *dostosowane do otoczenia*. Hej, pedały, pedały w ruch! *Za Piłicę hen precz!* Śmigam na rowerze przez most. Wartowniczy pilnie sprawdza przepustki, lecz moja zielona opaska mię chroni.

Na ulicach ruch — ale inny, niż w męskich obozach. *Jeśli tam Broadway — to tu Avenue des Champs Elysés*. Rozmówki, śmiech spacerujących grup, cały ruch ogniskuje się na jednej szosie, muszę zwolnić tempa, bo moja jazda mogłaby się stać pochodem po przez trupy.

Obozy harcerzek są *bardziej skupione w terenie*; drużyn przytem, zajęte widocznie głębszą pracą wewnętrzną, nie położyły tak wielkiego nacisku na zewnętrzne formy swych siedzib — choć tu i ówdzie wybliskują ku nam *perelki zdobnictwa i urządzeń obozowych*. Dojeżdżam aż do *magazynów*. Tam praca wre. Gigantyczna pracę dostarczenia olbrzymich gór żywności drużynom, z których każda co innego sobie zamówiła, wykonują z poświęceniem, mimo trudności w postaci braku lokomocji i wskutek tego — niepunktualności. Krzątają się tu Warszawianki, jeśli nie liczyć krzątających się koło nich Warszawa-
wiaków.

Jest godzina pół do siódmej. Już schodzą się drużyny na ognisko, które ma się zacząć o dziewiątej. Buzie dziewczęce rozrodowane, cieszą się, że nareszcie będą mogły wyskoczyć z obozu na świat szerszy, odgródzony od nich kordonem nieublaganych wart.

Dużo ruchu w obozie robią skautki z Czechosłowacji, a wiele barw krasnych wnoszą góralki. Drużyny specjalności wszelkimi środkami ujawniają właściwe sobie działy prac.

Gdy wyjeżdżam z obozu Harcerzek i wpadam w rozgwar Krakowa i Kielc, ten *gwar uderza mię, jako główna różnica* pomiędzy obozami.

Po długiej podróży — należy mi się spóźniony obiad. Więc zaczynają nas pochlańcaki popisy torreadorów i walki ze stuletnim wołem, występującym w charakterze pieczeni. Czy mam się przyznać, że nie mi wołu, lecz woł nas zwyciężył? Jak *Hindusi* — biernym oporem.

ZAPŁONEŁO ZŁOTOWE OGNISKO

Było już prawie zupełnie ciemno, gdy młodzi (tłum) harcerek i harcerzy poczęli zdać w stronę stajon. Szło ich nieskondnie wiele. Wylaniali się spośród drzew i nikli gromadnie. Szło dużo ludzi, nie wiem nawet jakich. W atmosferze wrzało coś nieuchwytnie mistycznego. W tym czystym wieczorze i w tej przedzeczowej gonitwie poczynali chmur z za drzew, jakby nakreślonych tuszem przetrzał księżyc, zamgłony i ogromny. Wydobywał się z trudem z zalewu chmur. Jakby mu brakło tchu.

Komendant Złotu Obromski czyła rozkaz Marszałka Piłsudskiego do harcerzy. Wszyscy słuchają go stojąc. Potem komendantki grup złotych: Siłowska i Wądołkowska czytają listę poległych na wojnie harcerzy. Wymieniają 49 harcerek i 986 harcerzy. Po chwili czyta, rzędnągę tyko księżycem: lasem, chór znnowu śpiewa pioskę. Potem zaczyna swą wielką, inauguracyjną gawędę wódz Grażyński.

Jedli Związek nasz mimo 25 lat swego istnienia niczego nie utracił ze swego rozmachu, głębokiej wiary w swą ideologię i z nasilenia pracy pozytywnej, to muszę stwierdzić, że żywność swą zawdzięcza tym wszystkim idealom, które stworzone zostały w momencie narodzenia się naszej organizacji.

W tym okresie prac urzeczywistniono w sposób doskonały zasady prawdy życia, polegające na zgodności hasel i działań oraz wiary, satysfakcji z wykonanym czynem.

Złot nie jest tylko światłem wspomnień, ale ma się stać przeglądem dotychczasowego dorobku i ustaleniem zasad i wytycznych dalszej pracy.

I tu odwołuje się Przewodniczący do wypowiedzi się Marszałka J. Piłsudskiego, który rzucił dwie idee. Pierwsza z nich to walka o niepodległość, druga to hasło uczciwej pracy dla wielkości narodu i Państwa Polskiego. I dlatego harcerstwo jako ruch młodych, sięgając śmiało po nową przyszłość, wysuwa jako swe naczelne hasło tworzenie potęgę wyzwolonej Polski w sensie materialnym i kulturalnym.

Ale tu winno paść pytanie mówi dalej dh. Przewodniczący: **Do jakiej Polski dążymy?**

Cheśmy tworzyć państwo mocne wyposażone w polityczną i kulturalną, wojskową i gospodarczą siłę, budującą szacunek dla swego imienia przez samodzielność i w swobodnie wytworzone wartości.

Aby tego dopełnić trzeba całą Naród Polski przekształcić na wielką armię obywatelskiej pracy. **W pracy chcemy widzieć element wartościowania ludzi i winnego im szacunku.**

Polska przyszłości, to Polska ludki pracy. My musimy być w tym zakresie awangarda tej armii.

Jako ogólna i naczelna zasada naszej pracy i dążeń pojeju suwa dh. Przewodniczący **kulturywanie szlachetnie pojeju dumy narodowej i i honoru.** Definicję honoru opisera na słowach — Patrona naszej organizacji Marsz. J. Piłsudskiego.

„Honor nasz powinien polegać nie na służbie, komu zaś słuzny — to wypisane jest w ostatnim słowie naszej ogólny „Służmy Ojczyźnie”. A służba jest niczem innym, jak słuchaniem praw, przez Ojczyznę dla Ojczyzny ustanowionych”.

Honor nasz polegał na wiekustym buncie, a rozbysłnął w czołowych postaciach naszej historii, jak w Dąbrowskim, Poniatońskim, Traugottu, czy Okrzei, ginących na stokach Cytadeli Warszawskiej. Tak pojeju honoru wypisany na proporcach harcerskich, przeniesimy w młode dusze i w całej polskiej społeczeństwo.

I dlatego w organizacji naszej od zucha aż do najstarszego harcerza, nam może być niczego z kłamstwa, pozorów, a pięknu snów i hasel musi odpowiadać prawda życia i poczucie odpowiedzialności jako sprawdzian honoru. Wierność prawu harcerskiemu i dalsza służba mając złożyć się na Nasz honor harcerski.

Przed współczesnym pokoleniem zarysowuje się problem zespolenia instynktów szerokich mas ludności, z pojeju Państwa Polskiego.

Trzeba budzić świadomość, że robotnik kujący młotem i żelazo, rąbający węgiel, rolnik skłaniający nad rolą, uczoney śięzący w pracowni, artysta, stwarzający dzieła sztuki — tworzą akordy pieśni polskiej pracy.

Wychodzący śmiało na wieś, i w ośrodki robotnicze. Chcemy widzieć w harcerstwie całą młodzież polską, bez względu na pochodzenie zasiadającą przy tym samym ognisku, pracującą razem nad własnym udoskonaleniem wewnętrznym. Sojusz przyjaźni zawarty w zaraniu młodości, na guncia marzeń, wędroweł planów — prac, musi się ostać wobec wszelkich burz życia i pozwolić nam, jako ludom dojrzałym, ponieść pełną odpowiedzialność za losy Narodu i Państwa.

Harcerstwo w Polsce obali reszty zapór i murów, dzielących poszczególne warstwy naszego społeczeństwa tak, by naród nie był konstrukcją luźnych warstw, a wspaniałym odlewem woli ludzi czujących do siebie szacunek i umiejsczych razem pracować.

Wielkość Polski trzeba wypracować, na żadną pomoc w tym kierunku nam liczyć nie wolno.

Aby osiągnąć ten rezultat, przyłącza Druh wojewoda kilka przykładów. W zakresie kultury ogólnej trzeba wytepić analfabetyzm, zaszczepić zapal do czystelnictwa, uszlachetnić obyczaje i rozbudzić zamiłowanie do tego co piękne. W dziedzinie kultury materialnej: trzeba przebudować ustrój rolny, zmienić wygląd wsi polskiej i miast, podnieść higienę życia, pokryć państwo siecią doskonałych drog lądowych i wodnych, osuszyć bagna i przekształcić nieużytki, rozbudować nasz własny przemysł i oprzeć go o własne kapitały, stworzyć wielką flotę handlową i zdobyć zamorskie kolonie: jednym słowem rozprawić się walnie z tem, co składa się na nędzę naszego kraju i społeczeństwa.

Przed współczesnym i przyszłym pokoleniem otwierają się perspektywy tak wielkich zadań i prac, że mogą one zadowolili najmilsze aspiracje, dać upust najczaciejszej energii i pracowitości ujętych w przemysłowy program.

I dlatego musicie, harcerki i harcerze, już w młodości swej przygotować się do swych przyszłych zajęć przez poważne traktowanie Waszej pracy i każdego zadania, wyprzedzającego z nowego programu.

Pragnę, byście w harcerstwie przygotowali się na najwyższą radość ludzi mocnych, odnoszących zwycięstwa wbrew wszelkim przeciwdom.

Jesteśmy młodą Polską idącą do saturday, do zwycięstwa, do walki o wielkość naszej Ojczyzny.

Żadne wątpienie i słabość nie będzie miało dostępu do naszych serc. Wzira nasza, zapal, wola i umiejtność nam są być zawsze silniejsze niż przeszłość. Pieśń triumfu będziemy śpiewać po odniesionych zwycięstwach. Standary, nasze zaniemysli wszędzie, a znak harcerski uczynimy symbolem polskiego honoru

Harcerki, Harcerze!

Patronem naszego Związku jest Józef Piłsudski, Wódz, który wolność Polski zdobył, standary naszych pułków okrył sławą, a Polsce wyznaczył jasne drogi rozwoju.

I dla tego my harcerze, zebrani dziś tu, że cudną nos przy własnym ognisku, — ślubujemy, że wierni jego wielkim wskazaniem strzec będziemy jego honoru, który zasada się na służbie, pełnionej wedle praw, przez Ojczyznę, Ojczyznę nadanej.

Harcerki i Harcerze! Ślubujecie!

Nad stadiem leci olbrzymi krzyk: Ślubujemy. Orkiestra grmi hymnem państwowym. Następuje przerwa. Po przerwie ognisko obciąża dawni harcerze. Stadiem słucha.

Na skupieniu w milczeniu rzeszę spływa z megalofony żołnierski, równy, twarde ciosany głos. To czołowy dawny harcerz, gen. Norwid Neugebauer w długiej gawędzie odwarza dzieje Harcerstwa. Mówca jest generałem, wybitnym działaczem wojskowych grup niepodległościowych z lat przedwojennych, nie więc dziwnego, że z temi grupami przedwyszkikiem wiąże genezę Harcerstwa. Zasluchani wśród lednego szumu w słowa o narodzinach Harcerstwa, zdajemy sobie sprawę, jak żywcem wybuchł nasz ruch, jak się przedzielał przez gąszcz trudności i sprzecznych opinii o tem, co dla Polski najlepsze.

Poczem padają słowa podrodzenia dla Złotu od dawnych uczestników pracy harcerskiej. Od Lwowa pozdrawia Olga Małkowska i Henryk Bagiński, w imieniu Warszawy — St. Rudnicki, w imieniu Krakowa — Z. Wyrobek, w imieniu Łodzi — Berlach Tułalski, w imieniu Poznania — Wierzejewski, w imieniu Kresów Wschodnich — Nekrasz, w imieniu Śląska — Mirosz Sołtyś.

A teraz dr. Br. Helczyński wręcza Przew. Grażyńskiemu srebrny znak dawnych harcerzy z wizerunkiem Józefa Piłsudskiego. W przemówieniu swem nazywa ten znak wyrazem wiary dawnych harcerzy w pracę harcerstwa dzisiejszego. Przew. Grażyński, odbierając znak, przyręka w imieniu harcerstwa dostarczenie Polsce dobrych obywateli i żołnierzy.

Cały stadiem rozbrzmiewa pieśnią: „Wszystko co nasze”. Potem jeszcze harcerki śpiewają „Idźcie noc” i już megalofony wybuchają seria rozkazów porządkowych. 22 trzacie harcerska, 2 tytu skautów zagranicznych i kilka tysięcy publiczności w skupieniu opuszcza stadiem. Aż trudno uwierzyć: w kilkanaście minut stadiem jest pusty. Ogień wygasa a nad lasem, wstrzyżonym czarną sylwetą, gąśnie pod zalewem chmur księżyc.

Reporter.

CHÈRES SOEURS GUIDES ET CHERS FRÈRES SCOUTS!

Vous êtes venus de toute part fêter avec nous le 25-ème anniversaire des premiers débuts du scoutisme dans notre pays.

Nous sommes heureux de vous voir entre nous et nous vous remercions de tout notre coeur, d'être venus de si loin prendre part à notre fête.

Nous nous réjouissons non moins de votre présence dont vous honorez notre Jubilé, que de l'occasion, que vous nous fournissez, d'approfondir les sentiments fraternels que nous éprouvons pour nos soeurs et nos frères scouts d'autres pays.

Le Chef Scout a lancé à Gödöllő le mot d'ordre „Cherchez partout des amis”.

Soyez certains, que vous en trouverez à Spała! Nous considérons votre présence, comme une preuve d'amitié, de votre amitié que vous nous offrez. Nous saurons l'apprécier!

Notre unique désir est de vous rendre agréable votre séjour, afin que vous soyez à votre aise entre nous, et que vous rapportiez dans vos foyers la conscience reconfortante de la valeur de notre Mouvement.

NOORED KRISTUSE KATEL

Olen kuulnud ühest ausambast, mis asub Rio de Janeiro, okeani kaldal. See sammas kujutawat Jeesust Kristust, kelle kätele on asetatud platvorm. Keerdtrepp wiib ümber selle kaju ja inimesed kõnnivad keerdtreppi mööda üles Kristuse kätele, ning seal wiibides awaneb neil siis imeilus pilt okeanile ja ümbruskonda. Inimesed, kes tahavad näha ilusat, peavad selleks kõndima Kristuse kätele. „Seal on lepitust, on õnne, seal jääb süda rahule”, nagu üks waimulik luuletaja minu kodumaalt seda kirikulaulus wäljendab.

Praegu kaasaelades ilusat ja südamlikku skaut-laagrit Spaalas, kus Poola rahwa noored on wõimaldanud mitte ainult enestele, waid ka nii paljude teiste rahwaste noortele sõbraliku kooselu, kus tahetakse arendada leplikku ja humaanset waimu rahwaste parema tulewiku nimel, pean ma ikka ja ikka mõtlema sellele sümbolsele kujutisele Rio de Janeirost. Ja ma soowin Eesti noorte nimel, kellel on õnn osawõtta Spaala suurlaagrist, kui ka kogu Eesti rahwa nimel, et see suurlaager mõelduks maailma tunde ja teadmisega: „oleme asetatud Kristuse kätele!”

Ka kuigi mitte alati ei paista meil päike, siis ometi südames tahame kanda seda päikest, millele on nimeks *Kristlik wendlus ja sõprus*, ja tahame olla õnnelikud selles ühistundes, mida kroonigiu Jumala Waim. „Quod Deus bene vertat!”

Paul Kuusik,
Eesti skautide malewa pastor.

„CZUWAJ“ W RÓŻNYCH JĘZYKACH

Anglia:
Austria!

Belgia:
Czechosłowacja:
Danja:
Estonja:
Francia:
Hiszpanja

Be prepared
Sei bereit
Gut pad
Toujours prêt
Bud pripraven
Vaer beredt
Ole valmis
Semper præt
Semper adelante*

Holandja:
Jugosławia:
Litwa:
Łotwa:
Norwegja:
Rumunja:
Szwajcaria
Szwecja:
Węgry:

Waakt
Budi spreman
Budék
Esi modrs
Vaer beredt
Sanatate
Allzeit beredt
Var redo
Jo munkát

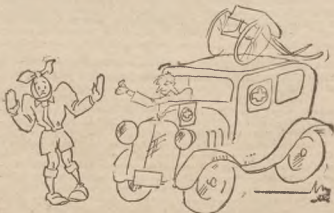
NA DZIKO...

Niedziela była dla mnie dniem wielkich zmartwień. Nie dlatego, że lało jak nieszczyście (takie nieszczyście bardzo mi się podobała, u mnie jest wszystko naodwrot, pamiętacie?) — powodem mego zmartwienia było to, że w czasie obfitej „polewajki” nikt nie uciekał z areny do hali, że w czasie defilady drużny, przemoczone, jak ryby, uśmiechały się do zdziwionej grupy „ważnych” i dyplomacji, że wszystko odbywało się tak, jakgdyby słońce świeciło najcudniejszej. Cały dzień pętałem się po arenie i obozie i węszyłem, szukałem czegoś dla siebie. Już spodziewałem się, że hala teatralna o godz. 18-jej napewno ucieszy moje przewrotne serce, a tymczasem... sam druh Przewodniczący Z. H. P. gratulował zespołowi VIII podobozu popisu — tak się udało!

Samobójstwa z rozpaczny jednak nie popelnilem — stało się coś, co pozwoliło mi uwierzyć, że nie jest tak dobrze, jak myślałem. Działo się to na arenie. Jakis grubo poważny druh (miał coś czerwonego na mundurze) wyrzucał z temperamentem i ogniem w pięknych czarnych oczach przedstawicieli prasy i inne równie dostojne figury, chwytając ich

poprostu za koltierz i fiu! No wreszcie ktoś mojego pokroju. Będę szukał takich więcej, może przyznają mi sprawność „wartych oczu”?!...

Długi Cień.

Na szosach złotych ruch okrutny.

N A S T A R T!...

REPORTAŻ Z BIEGU MŁODSZYCH

Zegarek wskazuje godz. 9.20.

Znajdujemy się w tej chwili na odkrytym terenie obok strzelnicy, skąd wkrótce rozpocznie się bieg młodszych, w którym wywiadownicy i wywiadowcy zdadzą egzamin swej sprawności.

Krótką rozmowa z druhem phm. Karnabalem, który jest gł. sędzią startowym.

— Jak się przedstawia sprawa biegu?

— Oto w tej chwili znajdują się na starcie zastępy podobozu VII Lublin — Radom, które po krótkim sprawdzeniu książeczek służbowych i P. K. O. oraz ekwipunku, wbijają orientacyjne gwoździe w rozwieszoną na tablicy mapę trasy i po otrzymaniu książeczek punktacyjnych biegu, wyruszą wytyczonym szlakiem.

Uprzejmy druh startowy odchodzi do swych obowiązków. Ustawione na linii dwa pierwsze zastępy na hasło, podrywają się z miejsca i ze śpiewem i okrzykiem spalskim znikają w lesie.

Byste spojrzenia doszukują się ewentualnych przeszkód, wypatrują znaków szlaku. Pierwsza przeszkoda. Zakutany w białą opończę sędzia odbiera od meldujących się zastępów zapieczętowane koperty — zastępy rozpoczynają pracę.

Chodzi o umiejętne zbudowanie pewnej pracy pionierskiej, której treści zdradzić nie możemy. Wre w milczeniu robota. — Gotowe!

Sędzia wpisuje punkty i po 20 minutach wypuszcza zastępy pokolei. Ruszają chłopcy dalej.

Nielada to robota, 3 i pół blisko klm. ma trasa, a na niej jeszcze 8 przeszkód i tyłuż sędziów, mających wydać klasyfikację biegnącym zastępom.

Porządek i obowiązkowość, umiejętność wykonywania sprzętu oraz orientacja w terenie, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach, sygnalizacja, szkicowanie, pionierka, urządzenie w własnym zakresie ogniska — oto egzamin i próba jaką przejdą młodzi wszystkich podobozów.

Rozbrzmiewa las gwarem marszu, choć sama praca odbywa się w milczeniu.

W drodze powrotnej jeszcze parę słów od komendanta trasy Nr. 5 phm. Wójcaka.

— Pracując codziennie i mając tyle zastępów do sklasyfikowania muszą się czuć druhowie mocno przepracowani?

Na twarzy komendanta trasy zjawiał się miły uśmiech.

— Mając satysfakcję zobaczenia i udoskonalenia sprawności tych stających na starcie zastępów, w myśl rozkazu władz naszych z dumą pełnimy swe trudne obowiązki.

Wił.

SZUKAJMY SIĘ NA ZŁOCIE!

W ciągu wczorajszego dnia trwało rozsyłanie listów z przydziałem do szczepów. Była to morna praca i trwała długo.

A dziś — przystępujemy do właściwej gry.

Więc bacność! Szukajmy się na Złocie!

Czyż nie jest miło, chodząc po obozach, ustawicznie się rozglądać — rozpoznawać poznańskich dziwnymi znakami harcerzy i harcerki — a gdy się natrafi „na swego”, wziąć go pod rękę, pogwarzyć i razem pójść obozami, drogami, oczyma wodzić dokoła i wymajdować dalszych przyjaciół i członków przeciwnego szczepu. A potem — zejść się na wielkim wiecu...

Dla informacji podajemy spis szczepów i ich odznaki.

Szczip Kory Sosnowej — kawałek kory uczeplony z tyłu, poniżej kołnierza.

Szczip Wiewiórek — dwie szyszki sosnowe u krawata.

Szczip Liścia Dębowego — liść dębu z tyłu, poniżej kołnierza.

Szczip Kory Brzozowej — kawałek kory uczeplony powyżej odznaki złotowej.

Szczip Latających Ptaków — ptasie pióro w krawacie.

Szczip „Natropowców” — „wilk na tropie”.

Szczip Chojaków — trzy patyczki sosnowe uwieszane na sznurku przy prawej kieszeni.

Szczip Czerwonoskórych — wstążeczka czerwona przy prawej nogawce.

Szczip Lniarski — pęczek lnu lub pakul od sznurka.

Szczip ZetPe — zielony pompek z nici, włócz lub trawy.

Temi odznakami udekorowani ludzie są przysłymi przyjaciółmi szczepowymi.

A więc — gdy tylko otrzymacie list z wiadomością, rozpoczynajcie grę: zbierzcie patrol przyjaciół i zarejestrujcie się. Od tego momentu cała para szukajcie przeciwników.

Dobry humor i pogoda niech Wam służy!

ZACZYNIAJĄC BIEG

DAWNA HARCERKA NA POLOWANIU

Prasa ma dostęp wszędzie. Reporteryz wyra-
stają z pod ziemi i myszkują, polując na coś niezwy-
kle sensacyjnego czym nazajutrz rozkrzyczą się
dzienniki. Harcerscy referenci prasowi również ma-
ją szalone pole do popisu. Epokowe zdarzenie har-
cerskie na Złocie rosną jak grzyby po deszczu, w le-
sie spalskim. I tyle braci harcerskiej z zagranicy
krąży po obozach — chętnej do rozmowy i zwie-
rzeń.

Oboz byłych harcerek leży tuż przy obozowi-
sku czeszek. Z nimi więc zawarłyśmy szybko zna-
jomość odwiedzając je i oglądając śliczne lalki ubra-
ne w stroje narodowe. Wieczorem 13-go miałyśmy
nasze Ognisko. Gdy buchnął płomień — cicho z za
drzew wysunęły się zgrabne postacie dziewcząt i
milcząc przysiadły obok nas. Słuchały gawędy,
szepem tłumaczyły sobie wzajemnie. Próbowaly
wtrówać nam w pieśniach i wywdzięczyły się swo-
mi piosenkami.

Podczas wielkiej defilady wdrapałam się na
szczyt trybun i pochłaniałam wszystko chwiei, aż
omal z nich nie zleciałam z nadmiaru wrażeń. Szczę-
śliwie ulewny deszcz ostudził mój zapal. Gdy ostat-
nia drużyna przedefilowała przed Panem Prezyden-
tem błysnęła mi myśl „polowania na upatrzonego”.
Jak może się odbywać „nowoczesne polowanie”?
Oczywiście samochodem. Jak jastrząb rzuciłam się
na druha posiadającego samochód — kolegę po wie-
ku jako, że również dawnego harcerka. Dobraliśmy
sobie jeszcze przemilego druha Edzika z komisarja-
tu zagranicznego, który z zapalem pełni swoją służ-
bę zwłaszcza jeśli chodzi o harcerki zagraniczne.
Rozpoczęłam polowanie. We trójkę posiadaliśmy
siedem języków (każdy inny) — „naboi” więc mie-
liśmy dość. Skromniutko wyjechałiśmy na główną
drogę i jak gdyby nic — sunęliśmy wolniutko pod-
czas monotonnie śpiącego deszczu. Z najczarow-
niejszymi uśmiechami rzucaliśmy się na każdą za-
graniczną „ofiare” brnącą w błocie, proponując od-
wieszenie. Przez kilka godzin pełniłiśmy dobrowol-
ną służbę komunikacji autobusowej. Czterooosobowy
kabriolet posiada stukonny motor, więc chwilami
wiozł do 9-ciu osób.

Byli to: naprzemian czesi, szwedzi, śliczne dun-
ki, wysportowane angielski i inni. Jedni przed drugi-
mi wyrażali swój zachwyt co do organizacji Złotu.
Jednocześnie staraliśmy się wyciągać z nich słowa
krytyki, sądząc, iż może obiektywniej od nas potra-
fią spojrzeć na całość.

Rzucaliśmy pytania jak wypadła defilada, jak
się podobały stroje, pomysły? Prawie jednomyślnie
powiedziano mi, że tak bereły naszych harcerek jak
rogiatyki harcerzy są nadzwyczajne.

Jedno dziwi zagraniczników, że u nas niezna-
nem jest zupełnie międzynarodowe pozdrowienie
harcerskie polegające na podniesieniu dłoni złożo-
nej do ukłonu na wysokość ramienia, a podawaniu
nie prawej lecz lewej ręki na powitanie.

W jednej tylko sprawie się nam „poskarżono”:
że w obozach jest wiele harcerek i harcerzy mó-
wiących obcymi językami, ale niewiadomo jak do
nich trafić. Na poczekaniu robimy w kabryjolecie
wielką naradę wojenną, w rezultacie której dru-
h Edzik wyskakuje przy szwalniach Krakowa i obsta-
lowuje wstążeczki Khaki z czerwono wyhaftowa-
nemi napisami „english”, „français”, „deutsch”. Nie

wiemy jeszcze czy potwierdzi to Komenda Złotowa
albowiem niezbadane są wyroki boskie i niezawsze
chadzają temiz ścieżkami co, pragnienie zwykłych
śmiertelników, jednakże mam nadzieję, że tym ra-
zem nie zmarszczą się brwi Jewiszowie i nowa bar-
wana plamka na mundurach harcerskich posłuży za
drogowskazy językowe.

Na samym końcu złowiliśmy najgrubszą rybę—
sam komisarz zagraniczny Z. H. Austrjackiego Ka-
mera Toffler wpadł w chytrze zastawione sie-
ci. Wyciągnęliśmy go z deszczu i błota do wy-
godnego auta. Wsiadł chętnie i rozdał się szeroko.

Mówił, że się zastanawia czy też nasz Złot nie
wypadł pod względem przygotowania lepiej jeszcze
od Złotu w Gödölo. Droga budynki i most stawiane
przez Junaków harcerzy w tak krótkim czasie za-
sługuje na jeszcze większe oklaski niż te, któremi
witano tak owacyjnie Junaków na defiladzie. Nie
przypuszczał zaś, że harcerstwo objęło również li-
czne zastępy dziewcząt jak chłopców.

— Nie do uwierzenia — mówił—można dzie-
wczęta aż tak wycwiczyć. Przecież ta ich defilada by-
ła bez zarzutu. W Austrii ruch harcerski wśród
dziewcząt przedstawia jedynie nikłe zaczątki. Ude-
rzyło go również częste napotykanie ojców i synów,
matek i córek w jednych szeregach. Jakże mocno
idea harcerska wrosła w Wasze społeczeństwo i jak
silną harcerstwo musi mieć organizację. Jedno-
cześnie zaproponował żarliwie sprowadzenie no-
wego terminu. Oto każdy oddział zagraniczny ma
swoego „kuzyna” — harcerza polskiego, który się nim
opiekuje. Wobec tego ojcowie tych „kuzynów” rów-
nież harcerze — winni nosić nazwę Onkel (wuj).

Ale oto już miejsce obozowania Austrjaków.
Komisarz wysiada rzucając nam uprzejme „Czujaw”.
Odpowiadamy chóralnie: „Gut Pfiad” i ja zwracam
do swego obozu, by sklasyfikować swą zdobycz lo-
wiecką.

Halina Kościa - Dąbrowska.

Włochi Złotowa

Wiadomości Złotowe

KONFERENCJA INSTRUKTORÓW WILCZĘCIA W TEOFILÓWIE

Dzisiaj odbywa się na kolonii zachowej w Teofilowie konferencja instruktorów zachowych z udziałem instruktorów zagranicznych. Konferencję prowadzi Dh hm. A. Kamiński. Wśród gości znajdują się komisarze wilczęcia Anglii, Węgier, Rumunii, Austrii, oraz instruktorzy wilczęcia z innych krajów.

Przed południem wygłosił referat o odrozdzeniu wilczęcia w Polsce Dh Hm. A. Kamiński. Po południu o godz. 16-ej odbędą się trzy referaty gości, po czym wspólne ognisko.

PODZIĘKOWANIE WĘGRÓW

Przybyli do Spały Węgrzy serdecznie dziękują komitetowi w Częstochowie, który zgotował przybyłym tak gorące przyjęcie w dniu ich pobytu na Jasnej Górze.

Specjalnie wyrażają słowa wdzięczności panu przydentowi Mackiewiczowi i prof. B. Stali oraz pp. Oficerom i orkiestrze 27 p. a. l.

Z PODOBOZU VI HARCERZY

Wczoraj 14.VII b. r. bawiliśmy po południu przewodniczącym Z. O. Łódzkiego p. wojewoda łódzki Hauke - Nowak, komisarz rządowy inż. Wojewódzki oraz wiele innych przedstawicieli władz szkolnych i municypalnych m. Łodzi. Wojewoda w mundurze harcercim żywo interesował się urzędzeniami obozów poszczególnych drużyn chorągwi łódzkich. Opuścił obóz życzył Wojewodzie: ciepła i słońca drużom z VI podobozu harcerzy.

Chcesz wiedzieć, czy będzie pogoda dzwoni do VI podobozu, który mieści się HSM (harcerska stacja meteorologiczna). Posiadaczem jej jest 9 Łódzka Drużyna Harcerzy im. H. Dąbrowskiego.

Referent prasowy

Roro.

NA TROPIE SZÓSTEGO PRAWA

Druhowie i Druhnij! Zwiedzajcie kwatery Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Rzeczypospolitej Polskiej, w dzielnicy handlowej, gdzie otrzymacie wszelkie informacje, dotyczące opieki nad zwierzętami.

OD REDAKCJI

„Więści Złotowe” muszą odzwierciedlać jak najdokładniej życie Złota. Współpracownikami Redakcji powinni być wszyscy władający piórem. Wzywamy więc wszystkich wyżej wymienionych, żeby składali do Szefostwa Prasy (w Hotelu „Bristol”) notatki kronikarskie, migawki z życia obozowego, reportaże, a nie przede wszystkim rysunki (wykonane tuszem lub barwą czarnym atramentem) oraz fotografie. W Szefostwie leży spacjałna teczką na materiały do „Więści”. Mamy nadzieję, że niedługo będzie ona już za mała.

KOMUNIKAT

We czwartek, 18-go lipca o godzinie ósmej wieczorem przy głównym ognisku, odbędzie się wielkie zebranie wszystkich wodzów i instruktorów zachowych. Druhowie Komendanci podobozów otrzymali zalecenie Druha Komendanta Złota Harcerzy, by na ten czas zwołili zainteresowanych, umożliwiając im wzięcia w tem ognisku udziału. Wódz zachów Dh Kamiński zaprasza wszystkich wodzów do ogniska. Postarajcie się!

KOMISARJAT BEZPIECZENSTWA Biuro rzeczy zaginionych

WYKAZ RZECZY ZAGUBIONYCH: Komunikat Nr. 2.

1. Namiot hangar.
2. Paczka z dwoma namiotami zabrana z dworca kolejowego.
3. Skrzynia z aktami sekretariatu Komendy Harcerzek (Wilno).
4. Aparat fotograficzny marki „Agwa” 6 × 9.
5. Kocioł duży emalowany z pokrywką.
6. Koc czarny, w pasy czerwone znaczone literami: E. S.
7. Legitymacja rowerowa na nazwisko: druh Wnek, Warszawa.
8. 3 rowery miejskie.
9. Portfel ciemno brązowy, zawierający 13 zł. i 5 marek niemieckich.
10. Portfel, zawierający 40 zł. i legitymację urzędniczą na nazwisko Fibig Edmund.
11. Pugłares w formie podkówki, zawierający 25 złotych.
12. Portmonetka, zawierająca 8 zł. i legitymację Polskiego Radja na nazwisko Podolski Władysław.
13. Portmonetka w formie podkówki z zawartością 7.80 zł.
14. Torebka damska czarna skórzana z zawartością 5 zł. i indeksu na nazwisko p. Marja Ciągłńska.
15. Kapelusz i peleryna harcerza z Węgier.
16. 6 przesterdader w paczce.
17. Plecak z pełnym rynszlunkiem, koloru zielonego, na wierzchu koc i menażka.
18. 2 komplety namiotów po osiem płacht w workach zapakowane.
19. Teczka do akt z żywnością i przyborami do mycia.
20. Plecak z dwoma kieszeniami.

Biuro Rzeczy znalezionych przy Komisariacie Bezpieczeństwa prosi znalazców o przesłanie wyżej wymienionych rzeczy do naszego Biura, względnie o zawiadomienie nas o ich posiadaniu.

WYSTAWA jest otwarta codziennie od godz. 10-jej rano, do 13 i od 15-jej do g. 19. Harcerki, harcerze i K. P. H. wstęp wolny, publiczność płaci 30 groszy.

CZEKOLADA

Fuchs słodzi życie

KARMEŁKI

W 9 KIOSKACH

NA TERENIE ZŁOTA

CENY FABRYCZNE

JUBILEUSZOWY ZLOT HARCEREK

Program Dnia 18 lipca 1935 r.

Hasło: Harcerstwo w Służbie Polsce.

8.00 Podniesienie sztandaru.

8.15 — 8.30 Odprawa komendantek pod masztem Złotu Harcerzek.

9.00 — 13.00 Zwiędzanie centrali i prace przy budowie detektorów organizowane przez Chor. Lubelską.

9.45 — 12.45 Bieg „Podróż po krainie węgla” (c. d.) organizowany przez Chor. Śląską.

8.30 — 13.00 Wywiad higieniczny miasta org. przez Chor. Łódzką.

9.00 — 12.00 Bieg pionierski org. przez Chor. Białostocką.

9.00 — 12.00 Bieg pływacki dziewcząt starszych. Trójbój lekkoatletyczny org. przez Chor. Wielkopolską.

9.00 — 12.00 Gra krajoznawcza (c. d.) org. przez Chor. Mazowiecką.

16.00 — 18.00 Gry sportowe. Strzelnica.

16.30 — 18.00 Pokaz na arenie „Jak Śląsk pracuje” org. przez Chor. Śląską.

20.00 — 21.30 Ogniska. Historia Lwowa org. przez Chor. Lwowską.

TEATR NA ZLOCIE

Znany w Warszawie teatr Comoedia gra na Zlocie od dnia 16 b. m. codziennie w hali koło stadionu, w godz. 14.30 — 16.45. Doskonały repertuar przedwiduje:

16 i 17 lipca „Okreźne” Korzeniowskiego z panią Sykulską i Zukowskim w rolach głównych.

18, 19, 20 lipca „Przepióreczka” z p. Krukowskim i Kaniewską.

21, 22, 23, 24, 25 teatr gra „Lillę Wenedę” Slo-

wackiego z paniami: Tomaszewską, Łobuńską, Bełkowską, Zukowskim, Tamaszewskim i innymi.

Wszystkie 3 sztuki zostają wystawione w inscenizacji Eugenjusza Poredy. Do „Lilli Wenedy” ilustracja muzyczna Michała Łapinska. Cena biletów b, popularna: dla harcerzy 20 gr., dla osób cywilnych 50 gr.

Ze względu na wysoki poziom artystyczny teatru, każdy powinien zobaczyć arcydzieła Zeromskiego, Korzeniowskiego i Słowackiego.

OTWARTE OCZY.

Minęło dni kilka od początku Złotu. Już teraz czas jest zacząć zestawiać ze sobą różne spostrzeżenia, policzyć pracę, jakie się wykonało.

A wiecie, co temu posłuży?

Oczywiście — sprawność Złotowa.

Bo — słuchajcie! może zapomnieliście, że Druh Naczelnik ogłosił w swym rozkazie L. 8 z 21 marca 1935 r. dawno, jeszcze przed Zlotem nową sprawność: Otwartych Oczu.

Przypominamy Wam o tem. Pomyślcie, co za okazja — zdobyć ją! Przeczytawszy te słowa, chwycicie za kartkę i sporządzicie kartkę prób.

Szczegółowy opis wymagań sprawności ogłoszony jest w kwietniowych Wiadomościach Urzędowych ZHP. Wyjątki z niego, kartę próby i wygląd odznak zamieścimy w najbliższych numerach.

Zdobywajcie sprawność Złotową „Otwartych Oczu”.

MAGAZYNIERZY SPRZĘTU OBOZOWEGO URZĘDUJĄ CODZIENNIE (DH. BIELAK I JAGODA) OD GODZ. 8 — 10 I OD 17 — 19.

CO TO JEST „PINGWIN”

Wobec dużego powodzenia jakim się cieszą lody „Pingwin” w obozie, zwróciliśmy się do fabryki „Damara” zasięgając informacji o produkcji tych patentowanych przysmaków zwanych popularnie lodami na patyku.

Wchodząc na teren fabryki spotkaliśmy na podwórzcu dyr. Birk kontrolującego osobście wysyłkę na obóz do Spaly samochodem chłodnią. Dyr. Birk Duńczyk nie włada jeszcze dostatecznie polskim językiem przeto korzystamy z usług zastępcy dyr., który tłumaczy nam odpowiedzi dyr. Birk.

Wchodzimy do fabryki, sale jasne, duże, ściany wykładane kafelkami, wzorowa czystość, pracownicy od najmniejszego pracownika do dyrektora ubrani są w śnieżno białe kaftany. Cała produkcja jest zmechanizowana, nawet w pakowaniu smakołyków, praca odbywa się bez dotykania lodów rękoma.

Zapytujemy jakich surowców używa się do produkcji, w odpowiedzi dyr. Birk wprowadza nas

do chłodni, gdzie oglądamy banki z zamrożoną śmietanką i dowiadujemy się, że używane są tylko naturalne produkty, jak pełnotłusta śmietanka (zawartość tłuszczu od 70 do 72%), oryginalne owoce jak ananasy, wanilia w laskach, orzechy świeże, sok naturalne i cukier, które oglądamy w magazynie. Natomiast nie używa się żadnych chemicznych produktów. Produkcja odbywa się przy temperaturze od 48 do 50° C.

Jak poinformował nas dyr. Birk niedawno wprowadzone w Polsce lody duńskie przyjęły się nadsposobienie dobrze, chociaż daleko nam do ilości spożywanej w Danii. W roku ubiegłym duńscy zżyli podobno 150 milj. sztuk (Dania liczy 3 milj. 100 tys. ludn.). Obecnie w Polsce produkuje się około 100 tys. szt. dziennie, jest to początek, bo fabryka jest przygotowana do kilkakrotnie większej produkcji. Zainteresowani dowiadujemy się, że w produkcji zaangażowane są kapitały duńskie i czyste polskie.

„WIĘSCI ZŁOTOWE” — Wydawca: Komenda Naczelna Jubileuszowego Złotu Harcerstwa Polskiego. Praca Komitetu Redakcyjnego kieruje hm. Marja Kapiszewska.

Cena egzemplarza — 5 groszy.